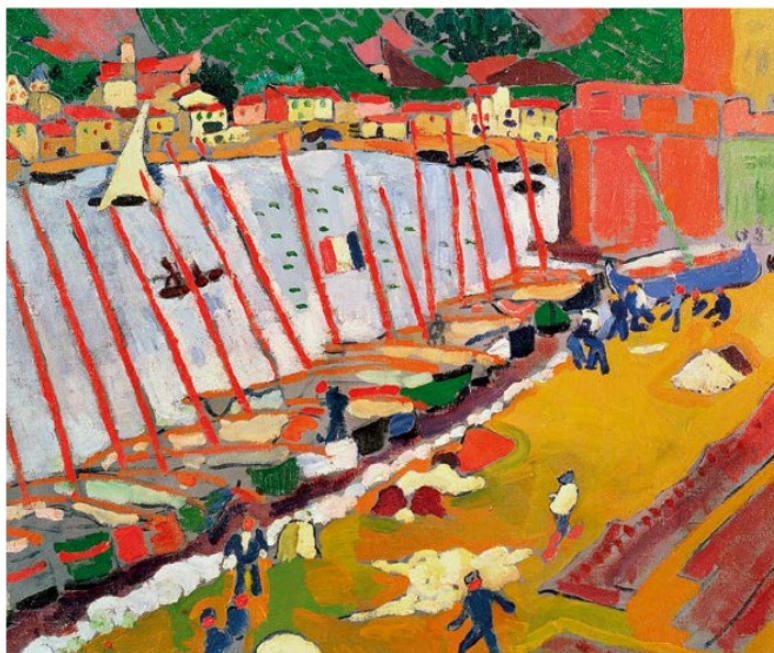

■ Kompozycja rytmiczna

Kompozycja rytmiczna polega na ukazywaniu w regularnych odstępach wielu takich samych lub podobnych elementów plastycznych. Mogą nimi być np.: pasy, figury geometryczne, plamy barwne, linie. W obrazach o kompozycji rytmicznej dostrzegamy np. szeregi postaci, ciągi domów, drzew, ulic lub innych obiektów.

André Derain

[czyt.: andre derę],

Port rybacki w Collioure

[czyt.: koljur]

Artysta zastosował w dziele kompozycję rytmiczną. Powtarzającymi się elementami są maszty i kadłuby żaglówek przycumowanych wzdłuż nabrzeża. W ten sposób powstaje wyraźny rytm, który wywołuje wrażenie ruchu.

olej na płótnie

59,5 × 73,2 cm

Muzeum Sztuki

Współczesnej

w Paryżu

XX w.

Giacomo Balla

[czyt.: dziakomo balla],

Dynamizm psa na smyczy

Kompozycja rytmiczna często jest także układem dynamicznym. W tym dziele sposobem na ukazanie ruchu stało się przedstawienie obok siebie kolejnych etapów przemieszczania się psa, jego właścicielki i smyczy, tak jakby fazy ruchu były równoczesne. Dzięki temu na obrazie widoczne są układy powtarzalnych elementów.

olej na płótnie

89,8 × 109,8 cm

Galeria Sztuki Albright-Knox

[czyt.: olbrajt noks] w Nowym Jorku

XX w.

Fragmenty malowideł
ściennych z grobowca
Nebamuna w Tebach

malowidło na tynku
Muzeum Brytyjskie
w Londynie
ok. XIV w. p.n.e.

Paul Gauguin
[czyt.: pol goę],
Rynek (Ta Matete)

olej na płótnie
73,2 × 92,5 cm
Muzeum Sztuki
w Bazylei w Szwajcarii
XIX w.

Różne typy kompozycji można zaobserwować w dziełach od czasów najdawniejszych. Charakterystyczne układy pojawiały się w pracach artystów kolejnych epok. Paul Gauguin zainspirował się sztuką starożytnego Egiptu i jej rytmicznymi kompozycjami, układającymi się w pasy. Zarówno na malowidle ściennym z grobowca Nebamuna, jak i w obrazie francuskiego malarza znajdują się powtórzone w rzędzie sylwetki w podobnych pozach, co nadaje obydwu dziełom rytm.

Ćwiczenia

1. Wykonaj kompozycję rytmiczną, np. kolaż z kolorowych papierów i tkanin o różnych fakturach. Możesz układać na przemian poszczególne fragmenty albo wymyślić bardziej urozmaicone układy powtarzanych elementów.
2. Stwórz pracę o kompozycji rytmicznej. Odbijaj na kartce ślady swoich rąk lub palców. Zaplanuj wcześniej układ elementów oraz dobierz gamę barwną kompozycji.

Co będzie potrzebne?

tektura lub kartka
z bloku technicznego,
papiery i tkaniny,
nożyczki, klej

kartka z bloku
rysunkowego, farby
plakatowe, pędzel